

Mikołaj Kopernik jakiego nie znamy

13. Toruński Festiwal Nauki i Sztuki przybliży postać najwybitniejszego torunianina

JANUSZ MILANOWSKI

Tylko wtajemniczeni wiedzą, że zasada kopernikańska miała m.in. wpływ na przebieg II wojny światowej: pomogła Anglikom policzyć niemieckie czołgi. Co tak naprawdę wiemy o Mikołaju Koperniku?

W tym roku obchodzimy 540. rocznicę urodzin najsłynniejszego astronoma. Toruński Festiwal Nauki i Sztuki poświęci tej postaci wykłady, przybliżające jego życie i esencję odkrycia zasady kopernikańskiej.

Prof. Jan Włodarczyk (PAN) podczas wykładu „Mikołaj Kopernik i pierwsze wyprawy na księżyc”, opowie jak teoria heliocentryczna wpłynęła na astronomię matematyczną i w długim procesie zrewolu-

cyjizowała poglądy Ziemiaków na budowę Układu Słonecznego i fizykę kosmosu.

Z kolei prof. Krzysztof Mikulski (UMK) przybliży rodzinę Kopernika. Warto wiedzieć, że prof. Mikulski podjął żmudne badania poszukiwania potomków astronoma. O tym, jak to możliwe, choć Kopernik był przecież zakonnikiem, opowie podczas wykładu „Krąg rodziny Kopernika”. Z pewnością poznamy też niewiarygodną historię identyfikacji jego szczątków odnalezionych w Katedrze Fromborskiej, którą umożliwił włos odnaleziony w Szwecji między kartami rękopisu.

Czy współczesny system edukacyjny jest w stanie wykształcić człowieka tak odważnego jak Kopernik? W jaki sposób czerpiemy z jego myśli w naszych czasach? Warto przytoczyć tu ciekawostkę. Anglicy pod-

czas wojny posłużyli się uogólnioną wersją zasady kopernikańskiej i policzyli niemieckie czołgi. Zasada głosi, że każdy obserwator badający Kosmos z dowolnego miejsca otrzyma takie same wyniki obserwacji. Wszechświat wykazuje bowiem własności symetrii: oglądany z każdego miejsca i w każdym kierunku jest w przybliżeniu taki sam.

Angielscy matematycy przyjmując to założenie i metody statystyczne, analizując numery seryjne znajdujące się na zniszczonych niemieckich czołgach, uznali, że numery te są losową próbą spośród wszystkich nadanych w produkcji. Doszli do wniosku, iż czołgów produkowano około 256 miesięcznie. Pomylili się o... jeden czołg.

Aktualność myśli Kopernika będzie tematem festiwalowej dyskusji w Muzeum Okręgowym.



Postać Mikołaja Kopernika wciąż kryje wiele tajemnic FOT.: JACEK SMARZ

9.04.2013 nowości 5. b